

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์นี้ ได้จากการตอบแบบสอบถามของครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 จำนวน 401 คน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอโดยแบ่งเป็นประเด็นต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอเป็นคำร้อยละประกอบความเรียง (ตารางที่ 4)

ส่วนที่ 2 สภาพการใช้วิทยากร สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

- 2.1 รายละเอียดการใช้วิทยากรในการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เสนอเป็นคำร้อยละประกอบความเรียง (ตารางที่ 5-12)
- 2.2 ผลการใช้วิทยากรในการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เสนอเป็นคำร้อยละประกอบความเรียง (ตารางที่ 13-15)
- 2.3 การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างครูกับวิทยากร เสนอเป็นคำร้อยละประกอบความเรียง (ตารางที่ 16-21)

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยากรสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เสนอเป็นคำร้อยละประกอบความเรียง

- 3.1 ปัญหาด้านครูผู้สอน (ตารางที่ 22-27)
- 3.2 ปัญหาด้านวิทยากร (ตารางที่ 28-30)
- 3.3 ปัญหาด้านการบริหาร (ตารางที่ 31-34)

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพและรายละเอียดส่วนตัว

สถานภาพและรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (N=401)	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	200	49.88
	หญิง	201	50.12
อายุ			
	20-25 ปี	9	2.24
	26-30 ปี	88	21.95
	31-35 ปี	154	38.40
	36-40 ปี	69	17.21
	41-45 ปี	48	11.97
	46-50 ปี	18	4.49
	51 ปีขึ้นไป	15	3.74
อายุราชการ			
	1-5 ปี	54	13.47
	6-10 ปี	121	30.17
	11-15 ปี	129	32.17
	16 ปีขึ้นไป	97	24.19
วุฒิ			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	101	25.19
	ปริญญาตรี	299	74.56
	สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.25

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพและรายละเอียดส่วนตัว (ต่อ)

สถานภาพและรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
วิชาเอก		
ภาษาไทย	43	10.72
ประถมศึกษา	164	40.90
คหกรรมศาสตร์	71	17.71
เกษตร	33	8.23
อื่น ๆ	90	22.44
ประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ		
1-2 ปี	127	31.67
3-4 ปี	136	33.92
5 ปีขึ้นไป	138	34.41
แหล่งงานที่รับผิดชอบสอน		
งานบ้าน	263	65.59
งานเกษตร	248	61.85
งานพระคัมภีร์-งานช่าง	289	72.07
งานอาชีพอื่น ๆ	88	21.95
เหตุผลที่สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ		
สนใจและสมัครใจสอน	84	20.95
เป็นครูประจำชั้นต้องสอนทุกวิชา	109	27.18
ศึกษามาทางด้านนี้โดยเฉพาะ	43	10.72
มีความชำนาญ	24	5.99
ได้รับ มอบหมายให้สอน	131	32.67
อื่น ๆ	10	2.49

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพและรายละเอียดส่วนตัว (ต่อ)

สถานภาพและรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
งานที่ต้องรับผิดชอบสอนหรือปฏิบัติ		
ทักษะ (ภาษาไทย)	185	46.13
ทักษะ (คณิตศาสตร์)	167	41.65
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	192	47.88
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	235	58.60
ปฏิบัติงานอื่น ๆ	122	30.42
ครูที่สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพโดยเฉพาะ		
มี	77	19.20
ไม่มี	324	80.30
การทำทะเบียนรายละเอียดวิทยากร		
ทำ	41	10.22
ไม่ได้ทำ	360	89.78
บุคคลและแหล่งวิทยากรที่ครูปรึกษา		
ผู้บริหารโรงเรียน	248	61.85
ศึกษานิเทศก์	99	24.69
หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียน	104	25.94
เอกสาร เช่นใบกำหนดงาน	241	60.10
เพื่อนครู	345	86.03
วิทยากรในท้องถิ่น	132	32.92
กลุ่มโรงเรียน	61	15.21
อื่น ๆ (อ่านวารสารและนิตยสาร)	15	3.74

จากตารางที่ 4 แสดงว่าสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้สอนกลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ เป็นชายและหญิงจำนวนใกล้เคียงกันคือเป็นชายร้อยละ 49.88 เป็นหญิง ร้อยละ 50.12 มีอายุระหว่าง 31-35 ปี มากที่สุดคือ ร้อยละ 38.40 และช่วงอายุ 26-30 ปี ร้อยละ 21.95 ส่วนอายุราชการนั้นส่วนมากมีอายุราชการ 11-15 ปี และ 6-10 ปี ร้อยละ 32.17 และร้อยละ 30.17 ตามลำดับ ด้านวุฒิการศึกษาส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี ถึงร้อยละ 74.56 โดยมีวิชาเอก ประถมศึกษา ร้อยละ 40.90 และวิชาเอกคหกรรมศาสตร์ ร้อยละ 17.71

ครูส่วนมากมีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ 5 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 34.41 ส่วนงานและแขนงงานต่าง ๆ ที่ครูต้องรับผิดชอบสอนนั้นร้อยละ 72.07 สอนงานประดิษฐ์และงานช่าง ร้อยละ 65.59 สอนงานบ้าน และร้อยละ 61.85 สอนงานเกษตร ส่วนเหตุผลที่ต้องสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพนั้น ร้อยละ 32.67 เพราะผู้บริหารมอบหมายให้สอน และเป็นครูประจำชั้นต้องสอนทุกวิชา ร้อยละ 27.18 นอกจากต้องสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพแล้ว ครูส่วนมากต้องรับผิดชอบสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ร้อยละ 58.60 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ร้อยละ 47.88 นอกจากนี้โรงเรียนส่วนมากไม่มีครูที่สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพโดยเฉพาะถึงร้อยละ 80.80 และครูส่วนมากร้อยละ 89.78 ไม่ได้ทำทะเบียนรายละเอียดยุทธการเชิงวิทยากร เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพครูส่วนมากปรึกษากับเพื่อนครูถึงร้อยละ 86.03

ส่วนที่ 2 สภาพการใช้วิทยากร สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

2.1 รายละเอียดการใช้วิทยากรสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของวิทยากรที่ครูเชิญมาสอนในงานและแขนงงานต่าง ๆ ในปีการศึกษา 2532

การเชิญวิทยากร	งานบ้านและ แขนงงานบ้าน		งานเกษตรและ แขนงงานเกษตร		งานประดิษฐ์-งานช่าง แขนงงานช่างและ แขนงงานช่างประดิษฐ์		แขนงงานอาชีพ อื่น ๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N=401)		(N=401)		(N=401)		(N=401)	
เชิญ	187	46.63	168	41.90	161	40.15	72	17.96
ไม่ได้เชิญ	214	53.37	233	58.10	240	59.85	329	82.04

จากตารางที่ 5 แสดงว่าครูเชิญวิทยากรมาสอนงานบ้านและแขนงงานบ้านร้อยละ 46.63 งานเกษตรและแขนงงานเกษตรร้อยละ 41.90 งานประดิษฐ์และงานช่าง แขนงงานช่างและแขนงงานประดิษฐ์ร้อยละ 40.15 และแขนงงานอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 17.96 ในจำนวนงานและแขนงงานเหล่านี้ งานบ้านและแขนงงานบ้านมีการเชิญวิทยากรมากที่สุดถึงร้อยละ 46.63 และแขนงงานอาชีพอื่นๆ มีการเชิญวิทยากรน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 17.96 เท่านั้น

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของวิทยากรในโรงเรียนที่ครูเชิญมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพในงานและแขนงงานต่าง ๆ

วิทยากรในโรงเรียน	งานบ้านและ แขนงงานบ้าน		งานเกษตรและ แขนงงานเกษตร		งานประดิษฐ์-งานช่าง แขนงงานช่างและ แขนงงานช่างประดิษฐ์		แขนงงานอาชีพ อื่น ๆ	
	จำนวน (N=187)	ร้อยละ	จำนวน (N=168)	ร้อยละ	จำนวน (N=161)	ร้อยละ	จำนวน (N=72)	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	36	19.25	25	14.88	15	9.32	5	6.94
ครูประจำชั้น ป.1-6	105	56.15	73	43.45	91	56.52	33	45.83
ครูพิเศษ	12	6.42	10	5.94	14	8.70	11	15.28
ครูอนามัยโรงเรียน	28	14.97	-	-	-	-	-	-
ครูโภชนาการโรงเรียน	49	26.20	-	-	-	-	-	-
ครูเกษตรกรรม	-	-	27	16.07	-	-	-	-
ครูพิเศษ	-	-	-	-	3	1.86	-	-
คนครัว	6	3.21	-	-	-	-	-	-
นักกายภาพ	35	18.72	32	19.05	35	21.74	9	12.50
อื่น ๆ	6	3.21	-	-	-	-	6	8.33

จากตารางที่ 6 แสดงว่าวิทยากรในโรงเรียนที่ครูเชิญมาสอนมากที่สุด คือครูประจำชั้น ป.1-6 โดยงานบ้านและแขนงงานบ้านได้รับเชิญมาสอนร้อยละ 56.15 งานเกษตรและแขนงงานเกษตรร้อยละ 43.45 งานประดิษฐ์และงานช่าง แขนงงานช่างประดิษฐ์และแขนงงานช่างร้อยละ 56.52 และแขนงงานอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 45.83 ในจำนวนงานและแขนงงานเหล่านี้ งานประดิษฐ์และงานช่าง แขนงงานช่างประดิษฐ์และแขนงงานช่าง มีการเชิญวิทยากรในโรงเรียนมาสอนมากที่สุดถึงร้อยละ 56.52

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของวิทยากรท้องถิ่นที่ครูเชิญมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
ในงานและแขนงงานต่าง ๆ

วิทยากรท้องถิ่น	งานบ้านและ แขนงงานบ้าน		งานเกษตรและ แขนงงานเกษตร		งานประดิษฐ์-งานช่าง แขนงงานช่างและ แขนงงานช่างประดิษฐ์		แขนงงานอาชีพ อื่น ๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N=187)		(N=168)		(N=161)		(N=72)	
แม่บ้าน	88	47.06	-	-	-	-	-	-
แม่ค้า พ่อค้า	8	4.28	-	-	6	3.73	5	6.94
อนามัยตำบล	46	24.60	-	-	-	-	-	-
อนามัยอำเภอ	25	13.37	-	-	-	-	-	-
ช่างตัดเสื้อ	11	5.88	-	-	-	-	-	-
เกษตรตำบล	-	-	42	25.00	-	-	-	-
เกษตรอำเภอ	18	9.63	15	8.93	-	-	-	-
ชาวนา	-	-	36	21.43	-	-	5	6.94
ชาวไร่	-	-	22	13.10	-	-	-	-
ชาวสวน	-	-	21	12.50	-	-	-	-
คนรับจ้างทำงานเกษตร	-	-	2	1.19	-	-	-	-
พัฒนากรตำบล	-	-	6	3.57	-	-	-	-
พัฒนากรอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างประดิษฐ์วัสดุ	-	-	-	-	28	17.39	-	-
ช่างแกะสลัก	-	-	-	-	6	3.73	-	-
ช่างไม้	-	-	-	-	14	8.70	-	-
ช่างปูน	-	-	-	-	21	13.04	-	-
ช่างยนต์	-	-	-	-	4	2.48	-	-
ช่างตัดผม/ตัดผม	-	-	-	-	44	27.33	11	15.28

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของวิทยากรท้องถิ่นที่ครูเข็ญมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
ในงานและแขนงงานต่าง ๆ (ต่อ)

วิทยากรท้องถิ่น	งานบ้านและ แขนงงานบ้าน		งานเกษตรและ แขนงงานเกษตร		งานประดิษฐ์-งานช่าง แขนงงานช่างและ แขนงงานช่างประดิษฐ์		แขนงงานอาชีพ อื่น ๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N=187)		(N=168)		(N=161)		(N=72)	
ช่างเสริมสวย	-	-	-	-	-	-	9	12.50
ช่างไฟฟ้า	-	-	-	-	9	5.59	-	-
อื่น ๆ	7	3.74	7	4.17	16	9.94	7	9.72

จากตารางที่ 7 แสดงว่าวิทยากรท้องถิ่นที่ครูเข็ญมาสอนในงานบ้านและแขนงงานบ้านมากที่สุดคือ แม่บ้านร้อยละ 46.06 วิทยากรท้องถิ่นที่ครูเข็ญมาสอนในงานเกษตรและแขนงงานเกษตรมากที่สุดคือ เกษตรตำบลร้อยละ 25.00 รองลงมาคือ ชาวนาร้อยละ 21.43 ส่วนงานประดิษฐ์และงานช่าง แขนงงานช่างประดิษฐ์และแขนงงานช่าง วิทยากรท้องถิ่นที่ครูเข็ญมาสอนมากที่สุดคือ ช่างตัดผม/ตัดผมร้อยละ 27.33 และวิทยากรท้องถิ่นที่ครูเข็ญมาสอนแขนงงานอาชีพอื่น ๆ มากที่สุดคือ ช่างตัดผมร้อยละ 15.28 รองลงมาคือ ช่างเสริมสวยร้อยละ 12.50

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนเนื้อหาในงานและแขนงงานต่าง ๆ
จำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่วิทยากรใช้สอนต่อปีการศึกษา

งานและแขนงงาน เนื้อหา	จำนวนครู ที่เชิญ วิทยากร	เวลาที่วิทยากรใช้สอน (ชั่วโมง)/ปีการศึกษา							
		1-5		6-10		11-15		15 ขึ้นไป	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งานบ้าน									
การจัดบ้านและบริเวณ									
บ้าน	18	17	94.44	1	5.56	-	-	-	-
การประกอบปรุง จัด									
และการถนอมอาหาร	123	53	43.09	32	26.02	26	21.13	12	9.76
การแต่งกาย ชักรีด									
เสื้อผ้า และการ									
ซ่อมแซมเสื้อผ้า	35	21	60.00	11	31.43	3	8.57	-	-
แขนงงานบ้าน									
เลี้ยงเด็ก	81	53	65.43	28	34.57	-	-	1	5.00
อาหารและโภชนาการ	48	48	100.00	-	-	-	-	-	-
เสื้อผ้า	20	19	95.00	1	5.00	-	-	-	-
งานเกษตร									
การใช้เครื่องมือการ									
เกษตร	23	16	69.57	7	30.43	-	-	-	-
การขยายพันธุ์พืช									
วิธีต่าง ๆ	89	56	62.92	31	34.83	2	2.25	-	-
การใช้ปุ๋ยอินทรีย์และ									
ปุ๋ยอินทรีย์	39	39	100.00	-	-	-	-	-	-
การปลูกพืชเพื่อบำรุงดิน	15	14	93.33	1	6.67	-	-	-	-

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนเนื้อหาในงานและแขนงงานต่าง ๆ
จำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่วิทยากรใช้สอนต่อปีการศึกษา (ต่อ)

งานและแขนงงาน เนื้อหา	จำนวนครู ที่เชิญ วิทยากร	เวลาที่วิทยากรใช้สอน (ชั่วโมง)/ปีการศึกษา							
		1-5		6-10		11-15		15 ขึ้นไป	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งานและแขนงงาน									
การปลูกพืชที่ขยายพันธุ์ ด้วยการตอน ตัดตา									
ต่อกิ่ง ทาบกิ่ง	64	58	90.63	5	7.81	1	1.56	-	-
การปลูกพืชนอกฤดูฤดูกาล	12	12	100.00	-	-	-	-	-	-
การปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน	8	8	100.00	-	-	-	-	-	-
การใช้สวนที่เหลือจาก ไร่สวน สวนให้เป็น									
ประโยชน์	67	53	79.10	14	20.90	-	-	-	-
แขนงงานเกษตร									
ทำสวนผัก	32	18	56.25	13	40.63	-	-	1	3.12
ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เลี้ยงสัตว์น้ำและสัตว์	16	13	81.25	2	12.50	1	6.25	-	-
เครื่องบดเครื่องน้ำ	7	3	42.86	2	28.56	1	14.29	1	14.29
เลี้ยงสัตว์ปีก	25	13	52.00	12	48.00	-	-	-	-
ทำประมง	5	5	100.00	-	-	-	-	-	-
ทำนา	21	13	61.90	5	23.81	3	14.29	-	-
งานประดิษฐ์และงานช่าง									
การประดิษฐ์วัสดุและ เศษวัสดุ	24	18	75.00	6	25.00	-	-	-	-
การแกะสลักผัก ผลไม้ และของอ่อน	41	32	78.05	9	21.95	-	-	-	-

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนเนื้อหาในงานและแขนงงานต่าง ๆ
จำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่วิทยากรใช้สอนต่อปีการศึกษา (ต่อ)

งานและแขนงงาน เนื้อหา	จำนวนครู ที่เชิญ วิทยากร	เวลาที่วิทยากรใช้สอน (ชั่วโมง)/ปีการศึกษา								
		1-5		6-10		11-15		15 ขึ้นไป		
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
การจัดดอกไม้แบบต่าง ๆ	28	19	67.86	9	32.14	-	-	-	-	
การประดิษฐ์ใบตอง แบบต่าง ๆ	44	32	72.73	12	27.27	-	-	-	-	
การร้อยมาลัยดอกไม้	35	35	100.00	-	-	-	-	-	-	
แขนงงานช่าง										
ไฟฟ้า	22	17	77.27	5	22.73	-	-	-	-	
วิทย์	2	2	100.00	-	-	-	-	-	-	
ไม้	15	15	100.00	-	-	-	-	-	-	
ปูน	38	31	81.58	7	18.42	-	-	-	-	
ถักทอ	12	4	33.33	6	50.00	2	16.67	-	-	
สาน	53	31	58.49	7	13.21	12	22.64	3	5.66	
ตัดผม	58	26	44.82	19	32.76	4	6.90	9	15.52	
แขนงงานช่างประดิษฐ์										
ประดิษฐ์ของชำร่วยและ เครื่องเล่น	9	9	100.00	-	-	-	-	-	-	
ประดิษฐ์เศษวัสดุ	10	9	90.00	1	10.00	-	-	-	-	
ประดิษฐ์ไม้ไผ่	21	13	61.91	5	23.81	1	4.76	2	9.52	
ประดิษฐ์ดอกไม้แห้ง อื่น ๆ (การแกะสลักหิน และการปั้น)	20	18	90.00	2	10.00	-	-	-	-	
	3	1	33.33	-	-	-	-	2	66.67	

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนในเนื้อหาในงานและแขนงงานต่าง ๆ
จำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่วิทยากรใช้สอนต่อปีการศึกษา (ต่อ)

งานและแขนงงาน เนื้อหา	จำนวนครู ที่เชิญ วิทยากร	เวลาที่วิทยากรใช้สอน (ชั่วโมง) / ปีการศึกษา							
		1-5		6-10		11-15		15 ขึ้นไป	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แขนงงานอาชีพอื่น ๆ									
เสริมสวยและส่งเสริม									
ความงาม	29	18	62.07	10	34.48	1	3.45	-	-
ซื้อขายและบริการ	27	27	100.00	-	-	-	-	-	-
อื่น ๆ	22	17	77.27	3	13.64	2	9.09	-	-

จากตารางที่ 8 แสดงว่าครูส่วนมากเชิญวิทยากรมาสอนในเนื้อหาในงานและแขนงงานต่าง ๆ อยู่ในช่วง 1-5 ชั่วโมงต่อปีการศึกษาทุกเนื้อหา นอกจากเนื้อหาเรื่องถักทอที่ครูส่วนมากเชิญวิทยากรมาสอนอยู่ในช่วง 6-10 ชั่วโมงต่อปีการศึกษาร้อยละ 50 และงานอื่น ๆ (การแกะสลักหินและการปั้น) ในแขนงงานช่างประดิษฐ์ที่ครูส่วนมากเชิญวิทยากรมาสอนอยู่ในช่วง 15 ชั่วโมงต่อปีการศึกษาขึ้นไป

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของครูที่เชี่ยวชาญวุฒิต่าง ๆ มาสอนเนื้อหาในงานและแขนงงานต่าง ๆ

งานและแขนงงาน เนื้อหา	จำนวนครู ที่เชี่ยวชาญ วิทยาการ	วุฒิของวิทยากร											
		ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		สาขาศึกษา		ป.ศ. และ ป.ศ.สูง		ปริญญาตรี		อื่น ๆ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งานบ้าน													
การจัดบ้านและบริเวณบ้าน	18	-	-	-	-	3	16.67	7	38.89	8	44.44	-	-
การประกอบ ปรุง จืด และ													
การนอมอาหาร	123	17	13.82	8	6.50	34	27.64	16	13.01	45	36.59	3	2.44
การแต่งกาย ซักดัดเสื้อผ้า													
และการซ่อมแซมเสื้อผ้า	35	2	5.71	5	14.29	16	45.71	3	8.57	9	25.72	-	-
แขนงงานบ้าน													
เลี้ยงแพะ	81	1	1.23	-	-	8	9.88	11	13.58	47	58.03	14	17.28
อาหารและโภชนาการ	48	8	16.67	-	-	17	35.41	9	18.75	14	29.17	-	-
เสื้อผ้า	20	-	-	1	5.00	8	40.00	2	10.00	9	45.00	-	-
งานเกษตร													
การใช้เครื่องมือการเกษตร	23	-	-	-	-	-	-	9	39.13	14	60.87	-	-
การขยายพันธุ์พืชวิธีต่าง ๆ	89	4	4.49	16	17.97	23	25.84	7	7.87	32	35.96	7	7.87
การใช้ปุ๋ยมินทรีย์ และ													
ปุ๋ยมินทรีย์	39	-	-	-	-	6	15.38	16	41.03	17	43.59	-	-
การปลูกพืชบำรุงดิน	15	-	-	2	13.33	-	-	3	20.00	10	66.67	-	-
การปลูกพืชที่ขยายพันธุ์ด้วย													
การตอน ตัดตา ผ่ากิ่ง													
พาสกิ่ง	64	1	1.56	3	4.67	7	10.94	21	32.81	32	50.00	-	-
การปลูกพืชนอกฤดูปกติ	12	-	-	-	-	1	8.33	3	25.00	8	66.67	-	-

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของครูที่เชี่ยวชาญวุฒิต่าง ๆ มาสอนเนื้อหาในงานและแขนงงานต่าง ๆ (ต่อ)

งานและแขนงงาน เนื้อหา	จำนวนครู		วุฒิของวิทยากร										
	ที่เชี่ยวชาญ วิทยากร	ปวช./ปวศ./ ปวท.ศ.	มัธยมศึกษา		อาชีวศึกษา		ป.กศ. และ ป.กศ.สูง		ปริญญาตรี		อื่น ๆ		
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
การปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน	8	-	-	-	-	4	50.00	1	12.50	3	37.50	-	-
การใช้ส่วนที่เหลือจากโรงนา สวน ให้เป็นปะแอะโรน	67	3	4.48	1	1.49	22	32.84	13	19.40	25	37.31	3	4.48
แขนงงานเกษตร													
ทำสวนผัก	32	6	18.75	1	3.12	2	6.25	11	34.38	12	37.50	-	-
ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	16	-	-	-	-	2	12.50	1	6.25	13	81.25	-	-
เลี้ยงสัตว์น้ำและสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ													
เลี้ยงสัตว์น้ำ	7	-	-	-	-	4	57.14	1	14.29	2	28.57	-	-
เลี้ยงสัตว์ปีก	25	1	4.00	-	-	-	-	2	8.00	17	68.00	5	20.00
ทำประมง	5	1	20.00	-	-	3	60.00	-	-	1	20.00	-	-
ทำนา	21	6	28.57	-	-	-	-	2	9.52	8	38.10	5	23.81
งานประดิษฐ์และงานช่าง													
การประดิษฐ์วัสดุและเศษวัสดุ	24	7	29.17	2	8.33	5	20.84	2	8.33	8	33.33	-	-
การแกะสลักไม้ ฝาไม้ และของอื่น													
การแกะสลักไม้แบบต่าง ๆ	41	-	-	1	2.44	13	31.71	8	19.51	19	46.34	-	-
การประดิษฐ์ใบตองแบบต่าง ๆ	28	1	3.57	-	-	-	-	13	46.43	14	50.00	-	-
การประดิษฐ์ใบตองแบบต่าง ๆ													
การร้อยมาลัยดอกไม้	35	4	11.43	-	-	13	37.15	9	25.71	9	25.71	-	-

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของครูที่เชี่ยวชาญวุฒิต่าง ๆ มาสอนเนื้อหาในงานและแขนงงานต่าง ๆ (ต่อ)

งานและแขนงงาน เนื้อหา	จำนวนครู		วุฒิของวิทยากร											
	ที่เชี่ยวชาญ		ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		อาชีวศึกษา		ป.กศ. และ ป.กศ.สูง		ปริญญาตรี		อื่น ๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แขนงงานช่าง														
ไฟฟ้า	22	2	9.09	-	-	10	45.45	2	9.09	7	31.82	1	4.55	
วิทยุ	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100.00	-	-	
ไม้	15	8	53.33	1	6.67	-	-	3	20.00	3	20.00	-	-	
ปูน	38	13	34.21	2	5.26	1	2.63	8	21.05	11	28.95	3	7.90	
ฉีกทอ	12	2	16.67	-	-	5	41.66	2	16.67	3	25.00	-	-	
सान	53	21	39.62	4	7.55	15	28.30	4	7.55	9	16.98	-	-	
ติดตั้ง	58	19	32.76	8	13.79	12	20.69	8	13.79	10	17.24	1	1.73	
แขนงงานช่างประดิษฐ์														
ประดิษฐ์ของชำรายและ														
เครื่องเล่น	9	-	-	-	-	3	33.33	1	11.11	5	55.56	-	-	
ประดิษฐ์เศษวัสดุ	10	2	20.00	-	-	-	-	1	10.00	5	50.00	2	20.00	
ประดิษฐ์ไม้ไผ่	21	12	57.14	3	14.29	-	-	2	9.52	4	19.05	-	-	
ประดิษฐ์คอกไม้แห้ง	20	-	-	-	-	3	15.00	7	35.00	9	45.00	1	5.00	
อื่น ๆ	3	-	-	-	-	2	66.67	-	-	1	33.33	-	-	
แขนงงานอาชีพอื่น ๆ														
เสริมสวยและส่องเสริม														
ความงาม	29	8	27.59	1	3.45	-	-	6	20.68	14	48.28	-	-	
ซื้อขายและบริการ	27	-	-	-	-	-	-	10	37.04	17	62.96	-	-	
อื่น ๆ	22	3	13.64	-	-	8	36.36	4	18.18	6	27.27	1	4.55	

จากตารางที่ 9 แสดงว่าวิทยาการที่ครูเชิดมาสอนในงานและแขนงงานบ้านส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี นอกจากเนื้อหาเรื่อง การแต่งกาย การซักรีดเสื้อผ้าและการซ่อมแซมเสื้อผ้า และเรื่องอาหารและโภชนาการ ที่วิทยาการส่วนมากมีวุฒิทางอาชีวศึกษา ร้อยละ 45.71 และ ร้อยละ 35.41 ตามลำดับ

สำหรับงานเกษตรและแขนงงานเกษตร วิทยาการส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี นอกจากเนื้อหาเรื่องการเลี้ยงสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ การปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน และการประมง ที่วิทยาการส่วนมากมีวุฒิทางอาชีวศึกษาร้อยละ 57.14 ร้อยละ 50.00 และร้อยละ 60.00 ตามลำดับ ส่วนเนื้อหาเรื่องการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยอนินทรีย์ วิทยาการมีวุฒิปริญญาตรีร้อยละ 43.59 วุฒิ ป.กศ. และ ป.กศ. สูง ร้อยละ 41.03 และเรื่องการทำสวนผัก วิทยาการมีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 37.50 และวุฒิ ป.กศ. และ ป.กศ. สูง ร้อยละ 34.38

งานประดิษฐ์และงานช่าง แขนงงานช่างและแขนงงานช่างประดิษฐ์ วิทยาการส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี นอกจากเนื้อหาเรื่องงานไม้ งานปูน งานสาน งานตัดผม และงานประดิษฐ์ไม้ไผ่ ที่วิทยาการส่วนมากมีวุฒิประถมศึกษา ร้อยละ 53.33 ร้อยละ 34.21 ร้อยละ 39.62 ร้อยละ 32.76 และร้อยละ 57.14 ตามลำดับ ส่วนเนื้อหางานร้อยมาลัยดอกไม้ งานไฟฟ้า งานถักทอ และงานอื่น ๆ (งานแกะสลักหินและงานปั้น) วิทยาการส่วนมากมีวุฒิทางอาชีวศึกษา ร้อยละ 37.15 ร้อยละ 45.45 ร้อยละ 41.66 และร้อยละ 66.67 ตามลำดับ

แขนงงานอาชีพอื่น ๆ วิทยาการส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี นอกจากเนื้อหาอื่น ๆ (ทำไม้กวาด เลี้ยงหมู และงานช่างยนต์) ที่วิทยาการส่วนมากมีวุฒิทางอาชีวศึกษาร้อยละ 36.36

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพในงาน และแขนงงานต่าง ๆ จำแนกตามสาเหตุที่เชิญ

สาเหตุที่เชิญวิทยากร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	งานบ้านและ แขนงงานบ้าน		งานเกษตรและ แขนงงานเกษตร		งานประดิษฐ์-งานช่าง แขนงงานช่างและ แขนงงานช่างประดิษฐ์		แขนงงาน อาชีพอื่น ๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N=187)		(N=168)		(N=161)		(N=7)	
คุ้นเคยกับวิทยากร	82	43.85	91	54.17	66	40.99	27	37.50
วิทยากรมีความรู้ความชำนาญ	145	77.54	137	81.55	137	85.09	57	79.17
ครูไม่มีความรู้ความชำนาญพอ	107	57.22	101	60.12	116	72.05	32	44.44
วิทยากรมีสื่อและอุปกรณ์ครบ	15	8.02	33	19.64	35	21.74	17	23.61
วิทยากรเป็นที่ยอมรับ	34	18.18	29	17.26	45	27.95	16	22.22
สะดวกในการเชิญ	89	47.59	67	39.88	72	44.72	31	43.06
ปฏิบัติตามนโยบายของ สปช.	33	17.65	31	18.45	33	20.50	14	19.44
ผู้บริหารสนับสนุน	34	18.18	43	25.60	45	27.95	18	25.00
ไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทน	47	25.13	53	31.55	44	27.33	15	20.83
อื่น ๆ	3	1.60	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 10 แสดงว่า ครูส่วนมากมีความคิดเห็นตรงกันคือให้เหตุผลว่าที่เชิญวิทยากรมาสอนในทุกงานและแขนงงาน เพราะวิทยากรมีความรู้ความชำนาญ ในงานบ้าน แขนงงานบ้านร้อยละ 77.54 งานเกษตรและแขนงงานเกษตรร้อยละ 81.55 งานประดิษฐ์และงานช่าง แขนงงานช่าง แขนงงานช่างประดิษฐ์ร้อยละ 85.09 และแขนงงานอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 79.17 ส่วนเหตุผลที่สำคัญรองลงมาคือ ครูไม่มีความรู้ความชำนาญ ส่วนมากตอบเหมือนกันทุกงานและแขนงงานคือ งานบ้านและแขนงงานบ้านร้อยละ 57.22 งานเกษตรและแขนงงานเกษตรร้อยละ 60.12 งานประดิษฐ์และงานช่าง แขนงงานช่าง แขนงงานช่างประดิษฐ์ร้อยละ 72.05 และแขนงงานอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 44.44

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของวิธีสอนที่วิทยากรใช้สอนในงานและแขนงงานต่าง ๆ

วิธีสอนที่วิทยากรใช้	งานบ้านและ แขนงงานบ้าน		งานเกษตรและ แขนงงานเกษตร		งานประดิษฐ์-งานช่าง แขนงงานช่างและ แขนงงานช่างประดิษฐ์		อาชีพอื่น ๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N=187)		(N=168)		(N=161)		(N=72)	
สอนแบบบรรยาย	73	37.04	85	50.60	70	43.48	36	50.00
สอนแบบสาธิต	119	63.63	122	72.62	128	79.50	50	69.44
สอนโดยใช้ใบงาน	21	11.23	14	8.33	15	9.32	4	5.56
ให้ทดลองปฏิบัติจริง	162	86.63	146	86.90	151	93.79	61	84.72
พาไปศึกษานอกสถานที่	12	6.42	29	17.26	9	5.59	6	8.33
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 11 แสดงว่าวิทยากรส่วนมากใช้วิธีสอนโดยการให้ทดลองปฏิบัติ เหมือนกันทุกงานและแขนงงานโดยงานบ้านและแขนงงานบ้านร้อยละ 86.63 งานเกษตรและแขนงงานเกษตรร้อยละ 86.90 งานประดิษฐ์และงานช่าง แขนงงานช่าง แขนงงานช่างประดิษฐ์ ร้อยละ 93.79 และงานอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 84.72 วิธีการสอนที่วิทยากรส่วนมากใช้สอน รองลงมาคือ การสอนแบบสาธิต เหมือนกันทุกงานและแขนงงาน โดยงานบ้านและแขนงงานบ้าน ร้อยละ 63.63 งานเกษตรและแขนงงานเกษตรร้อยละ 72.62 งานประดิษฐ์และงานช่าง แขนงงานช่าง แขนงงานช่างประดิษฐ์ร้อยละ 79.50 และแขนงงานอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 69.44 ส่วนวิธีสอนโดยการใช้ใบงานวิทยากรใช้น้อยที่สุดในงานเกษตรและแขนงงานเกษตร และแขนงงานอาชีพอื่น ๆ การพาไปศึกษานอกสถานที่ที่วิทยากรใช้น้อยที่สุดในงานบ้านแขนงงานบ้านและงานประดิษฐ์และงานช่าง แขนงงานช่าง แขนงงานช่างประดิษฐ์

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานในงานและแขนงงานต่าง ๆ จำแนกตามสาเหตุที่ไม่ได้เข้าเรียนวิทยากรมาสอน

สาเหตุที่ไม่ได้เข้าเรียนวิทยากรมาสอน	งานบ้านและ แขนงงานบ้าน		งานเกษตรและ แขนงงานเกษตร		งานประดิษฐ์-งานช่าง แขนงงานช่างและ แขนงงานช่างประดิษฐ์		แขนงงาน อาชีพอื่น ๆ	
	จำนวน (N=214)	ร้อยละ	จำนวน (N=233)	ร้อยละ	จำนวน (N=240)	ร้อยละ	จำนวน (N=329)	ร้อยละ
ผู้บริหารสนับสนุนน้อย	9	4.21	9	3.68	10	4.17	17	5.17
ขั้นตอนการเข้าเรียนวิทยากร								
ยุ่งยาก	41	19.16	44	18.88	45	18.75	87	26.44
ไม่มีงบประมาณค่าตอบแทน	125	58.14	109	46.78	110	45.33	158	48.02
ไม่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้า	35	16.36	45	19.31	55	22.92	85	25.84
วิทยากรอยู่ไกล	38	17.76	54	23.18	39	16.25	53	16.11
ไม่มีวิทยากรที่เหมาะสม	64	29.91	44	18.88	60	25.00	81	24.62
ครูสามารถสอนเองได้	176	82.24	186	79.83	88	36.67	204	62.00
อื่น ๆ	10	4.67	11	4.72	6	2.50	15	4.56

จากตารางที่ 12 แสดงว่าสาเหตุที่ครูส่วนมากไม่ได้เข้าเรียนวิทยากรมาสอนเนื่องจากสามารถสอนเองได้ ในงานบ้านและแขนงงานบ้านร้อยละ 82.24 งานเกษตรและแขนงงานเกษตรร้อยละ 79.83 และแขนงงานอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 62.00 ส่วนงานประดิษฐ์และงานช่างแขนงงานช่าง แขนงงานช่างประดิษฐ์ในสาเหตุที่ครูส่วนมากไม่ได้เข้าเรียนวิทยากรมาสอนเนื่องจากไม่มีงบประมาณค่าตอบแทนวิทยากรร้อยละ 45.33

2.2 ผลการใช้วิทยากรในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ จำแนกตามผลที่มีต่อนักเรียน

ผลที่เกิดกับนักเรียน	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
ผลที่เกิดกับนักเรียนเมื่อเชิญวิทยากรมาสอน		
(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
กระตือรือร้นและตั้งใจเรียนมากขึ้น	254	63.34
เข้าใจเรื่องที่เรียนมากขึ้น	247	61.60
ได้ฝึกทักษะกระบวนการทำงานมากขึ้น	236	58.85
มีเจตคติที่ดีต่อเรื่องที่เรียนมากขึ้น	112	27.93
ได้เรียนสิ่งที่ตรงกับความต้องการของชุมชน	167	41.65
นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มากขึ้น	274	68.33
สมรรถภาพที่นักเรียนได้พัฒนามากที่สุด		
เจตคติต่อการทำงาน	75	18.70
ความรู้ความเข้าใจเนื้อหา	132	32.92
ทักษะความสามารถในการปฏิบัติ	151	37.66
คุณสมบัติและคุณธรรมที่พึงประสงค์	43	10.73
ปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อเชิญวิทยากรมาสอน		
วิทยากรสอนเกินเวลา	93	23.19
นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมน้อย	45	11.22
เนื้อหาที่สอนยากเกินไป	32	7.98
ภาษาและการสื่อความหมายยากเกินไป	47	11.72
มีความคุ้นเคยกับวิทยากรน้อย	110	27.43
อื่น ๆ	74	18.45

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงานและ
พื้นฐานอาชีพ จำแนกตามผลที่มีต่อนักเรียน (ต่อ)

ผลที่เกิดกับนักเรียน	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
ความรู้และประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน		
มากที่สุด	39	9.73
มาก	218	54.36
ปานกลาง	140	34.91
น้อย	4	1.00
น้อยที่สุด	-	-

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ครูส่วนมากเห็นว่าผลที่มีต่อนักเรียนเมื่อเชิญวิทยากรมาสอนคือ นักเรียนนำความรู้ไปใช้ในชีวิิตประจำวันได้มากขึ้นร้อยละ 68.33 และนักเรียนกระตือรือร้นและตั้งใจเรียนมากขึ้นร้อยละ 63.34 ส่วนสมรรถภาพที่นักเรียนได้พัฒนามากที่สุดจากการเชิญวิทยากรมาสอนคือ ทักษะความสามารถในการปฏิบัติร้อยละ 37.66 รองลงมาคือ ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาร้อยละ 32.92

ครูส่วนมากเห็นว่าปัญหาที่เกิดกับนักเรียนมากที่สุดคือ การที่วิทยากรและนักเรียนคุ้นเคยกันน้อยร้อยละ 27.43 วิทยากรสอนเกินเวลาร้อยละ 23.19 ในด้านความรู้และประโยชน์ที่นักเรียนจะนำไปใช้ในชีวิิตประจำวันนั้น ครูส่วนมากเห็นว่า อยู่ในระดับมากร้อยละ 54.36 และเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 34.91

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จำแนกตามผลที่มีต่อครู

ผลที่เกิดกับครู	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
ผลดีที่เกิดกับครู เมื่อเชิญวิทยากรมาสอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
มีเวลาไปปฏิบัติงานอื่นมากขึ้น	59	11.71
รู้เทคนิค วิธีการสอนอื่น ๆ เพิ่มขึ้น	303	75.56
ร่วมกันจัดกิจกรรมการสอนได้ดียิ่งขึ้น	243	60.60
อื่น ๆ	11	2.74
ผลเสียที่เกิดกับครู เมื่อเชิญวิทยากรมาสอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
การสอนล่าช้าไม่ตรงตามกำหนด	75	18.70
นักเรียนเชื่อถือครูน้อยลง	15	3.74
การประสานงานและการรับรองวิทยากรยุ่งยาก	67	16.71
ต้องจัดหาค่าตอบแทนวิทยากรเอง	64	15.96
ไม่มีผลเสียใด ๆ	172	42.89
อื่น ๆ	28	6.98
การปฏิบัติเมื่อเชิญวิทยากรมาสอน		
เรียนรู้ และฝึกฝนการทำงานไปพร้อมกับนักเรียน	204	50.87
มีแผนจะเชิญวิทยากรมาสอนอีกในปีต่อไป	73	18.21
หาโอกาสไปเรียน เพื่อจะได้ไม่ต้องเชิญวิทยากรอีก	122	30.42
อื่น ๆ	2	0.50

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ จำแนกตามผลที่มีต่อครู (ต่อ)

ผลที่เกิดกับครู	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
ประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยากร		
(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
ความรู้ด้านทฤษฎี	91	22.69
ความรู้ด้านการปฏิบัติ	301	75.06
แนวทางใหม่ ๆ ในการสอน	126	31.42
เทคนิควิธีการสอน	159	39.65
อื่น ๆ	-	-
ระดับความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้น		
มากที่สุด	27	6.73
มาก	201	50.13
ปานกลาง	172	42.89
น้อย	1	0.25
น้อยที่สุด	-	-

จากตารางที่ 14 แสดงว่าการเชิญวิทยากรมาสอนมีผลดีต่อครูส่วนมากคือ ทำให้ได้รู้เทคนิค และวิธีการสอนเพิ่มขึ้นร้อยละ 75.56 และทำให้ร่วมกับวิทยากรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้นร้อยละ 60.60 และครูร้อยละ 42.89 เห็นว่าไม่มีผลเสียใด ๆ ในการเชิญวิทยากรมาสอน นอกจากนี้ครูส่วนมากร้อยละ 50.87 ในขณะที่วิทยากรสอนได้เรียนรู้ และฝึกฝนไปพร้อมกับนักเรียน ครูส่วนมากเห็นว่าได้รับเทคนิค วิธีการของวิทยากรไปด้วยร้อยละ 39.65 ในขณะที่เห็นว่าได้รับความรู้ด้านการปฏิบัติตามที่วิทยากรสาธิตถึงร้อยละ 75.06 นอกจากนี้ครูยังมีความเห็นว่า การเชิญวิทยากรมาสอนจะทำให้การจัดการเรียนการสอนดีขึ้นอยู่ในระดับมากร้อยละ 50.13 และระดับปานกลางร้อยละ 42.89

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงานและ
พื้นฐานอาชีพ จำแนกตามผลที่มีต่อชุมชน

ผลที่เกิดกับชุมชน	จำนวน (n=401)	ร้อยละ
การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
นำผลงานออกเผยแพร่สู่ชุมชน	151	37.66
ให้บุคคลภายนอก เข้าฟังของที่วิทยากรสอน	176	43.89
ให้ชุมชนสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการฝึก	202	50.37
อื่น ๆ	18	4.49
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนมากขึ้น	181	45.14
เข้าใจวิธีการเรียน การสอน ก.พ.อ. มากขึ้น	182	45.39
มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอน ก.พ.อ. มากขึ้น	201	50.12
ไม่มีผลใด ๆ	130	32.42
อื่น ๆ	-	-
วิธีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบ		
ผ่านทางนักเรียน	214	53.37
ขอความร่วมมือผ่านผู้นำชุมชน	30	7.48
ใช้เอกสารแจ้งข่าว	42	10.47
ใช้สื่อสารมวลชนที่มีในท้องถิ่น	67	16.71
ไม่มีการประชาสัมพันธ์ใด ๆ	48	11.97

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพ จำแนกตามผลที่มีต่อชุมชน (ต่อ)

ผลที่เกิดกับชุมชน	จำนวน (n=401)	ร้อยละ
ระดับความสามารถของวิทยากรท้องถิ่นที่สอนสิ่งโดยตรง		
กับความต้องการของชุมชน		
มากที่สุด	13	4.96
มาก	142	54.20
ปานกลาง	101	38.55
น้อย	6	2.29
น้อยที่สุด	-	-

จากตารางที่ 15 แสดงว่าการที่ครูเชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพได้เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม โดยให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกมากที่สุด ร้อยละ 50.37 และการเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาสอน ทำให้ชุมชนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพมากขึ้น ร้อยละ 50.12 ส่วนในเรื่องการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบนั้น ครูใช้วิธีการประชาสัมพันธ์ผ่านทางนักเรียนมากที่สุด ร้อยละ 53.37 นอกจากนี้ ครูยังเห็นว่าวิทยากรสามารถสอนสิ่งโดยตรงกับความต้องการของชุมชนได้ในระดับมากถึง ร้อยละ 54.20

2.3 การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างครูกับวิทยากร

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จำแนกตามขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่เชิญวิทยากรมาสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน (n=401)	ร้อยละ
วางแผนเตรียมการสอน	37	9.23
กำหนดจุดประสงค์	27	6.73
สอนเนื้อหาวิชา	84	20.94
สาธิตการปฏิบัติ	251	62.59
ฝึกปฏิบัติจริง	340	84.79
วัดและประเมินผล	44	10.97

จากตารางที่ 16 แสดงว่า ครูส่วนมากเชิญวิทยากรมาสอนในขั้นฝึกปฏิบัติจริง ร้อยละ 84.79 และขั้นสาธิตการปฏิบัติร้อยละ 62.59 ส่วนขั้นกำหนดจุดประสงค์ ครูเชิญวิทยากรมาสอนน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 6.73 เท่านั้น

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จำแนกตามรูปแบบการทำงานร่วมกับวิทยากร

รูปแบบการทำงานร่วมกัน	จำนวน (n=401)	ร้อยละ
ครูวางแผนการสอน วิทยากรสอนและประเมินผล	27	6.73
ครูวางแผนการสอนและประเมินผล วิทยากรสอน	53	13.22
ครูประเมินผล วิทยากรวางแผนการสอนและสอน	9	2.24
ครูดำเนินการทุกขั้นตอน วิทยากรเพียงสาธิตและปฏิบัติ	185	46.14
ปฏิบัติงานร่วมกันทุกขั้นตอน	122	30.42
อื่น ๆ	5	1.25

จากตารางที่ 17 แสดงว่าครูและวิทยากรส่วนมากมีรูปแบบการทำงานร่วมกัน โดยครูเป็นผู้ดำเนินการเองทุกขั้นตอนวิทยากรเพียงแต่สาธิตและสอนปฏิบัติร้อยละ 46.14 ส่วนรูปแบบที่วิทยากรเป็นผู้วางแผนการสอนและดำเนินการสอนโดยครูเป็นผู้ประเมินผล และรูปแบบที่วิทยากรดำเนินการเองทั้งหมดมีจำนวนน้อย เพียงร้อยละ 2.24 และ 1.25 ตามลำดับ เท่านั้น

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของครูที่ประสานงานกับวิทยากรในรายการต่าง ๆ ก่อนวิทยากรสอน

รายการที่ประสานงานก่อนที่วิทยากรจะสอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
แจ้งเรื่องและเนื้อหาที่จะให้วิทยากรสอน	327	81.55
นัดหมายวัน เวลา สถานที่	343	85.54
ตกลงเทคนิค วิธีการสอน	85	21.20
เตรียมวัสดุอุปกรณ์และสถานที่	262	65.34
แจ้งจำนวน อายุ ชั้นและพื้นความรู้ของนักเรียน	186	46.38
ตกลงวิธีการวัดและประเมินผล	43	10.72
อื่น ๆ	-	-

จากตารางที่ 18 แสดงว่าครูส่วนมากได้ประสานงานกับวิทยากรก่อนที่วิทยากรจะสอน ในเรื่องกาหนดหมาย วัน เวลา และสถานที่ถึงร้อยละ 85.54 การแจ้งรายการและเนื้อหาที่จะให้วิทยากรสอนร้อยละ 81.55 ส่วนในเรื่องวิธีการวัดและประเมินผลมีการประสานงานกันน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 10.72 เท่านั้น

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของครูที่ปฏิบัติในรายการต่าง ๆ ระหว่างที่วิทยากรกำลังสอน

รายการที่ครูปฏิบัติระหว่างที่วิทยากรสอน	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
สังเกตการณ์เฉย ๆ	55	13.72
ควบคุมชั้นเรียนให้วิทยากร	93	23.19
ร่วมกิจกรรมกับวิทยากร	231	57.61
ทำงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย	12	2.99
ทำธุระส่วนตัว หรือทำงานอื่น ๆ	10	2.49

จากตารางที่ 19 แสดงว่า ระหว่างที่วิทยากรกำลังสอนอยู่ ครูส่วนมากได้เข้าร่วมกิจกรรมกับวิทยากรร้อยละ 57.61 ส่วนประเด็นที่ครูผู้สอนไปทำงานอื่นที่ได้รับมอบหมายและทำธุระส่วนตัวหรือทำงานอื่น ๆ ในขณะที่วิทยากรกำลังสอน มีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ 2.99 และร้อยละ 2.49 เท่านั้น

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของครูที่ได้ประสานงานกับวิทยากรในรายการต่าง ๆ หลังการสอน

รายการที่ประสานงานหลังจากที่วิทยากรสอนแล้ว	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
ติดตามผลการสอนและแจ้งให้วิทยากรทราบเป็นระยะ ๆ	104	25.94
เชิญวิทยากรมาปรึกษาหรือสอนเพิ่มเติมเมื่อมีปัญหา	157	39.15
ไม่ได้ประสานงานใด ๆ อีก	140	34.91
อื่น ๆ	-	-

จากตารางที่ 20 แสดงว่าหลังจากที่วิทยากรสอนแล้ว ครูส่วนมากร้อยละ 39.15 ได้เชิญวิทยากรมาปรึกษาหรือสอนเพิ่มเติมเมื่อมีปัญหาเรื่องการสอนขึ้นภายหลัง ไม่ได้ประสานงานใด ๆ กับวิทยากรร้อยละ 34.91 ส่วนการประสานงานโดยการติดตามผลการสอนและแจ้งให้วิทยากรทราบเป็นระยะ ๆ มีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ 25.94 เท่านั้น

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของครู ที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ให้แก่วิทยากร ในขณะที่วิทยากรกำลังสอน

การช่วยเหลืออำนวยความสะดวกแก่วิทยากร	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
ขณะที่วิทยากรกำลังสอน		
จัดเตรียมอุปกรณ์และวัสดุฝึก	251	62.59
ให้นักเรียนเป็นผู้อำนวยความสะดวก	22	5.49
ช่วยวิทยากรบรรยายขณะสาธิตและสอนปฏิบัติ	97	24.19
สังเกตการณ์เฉย ๆ	25	6.23
อื่น ๆ (ช่วยจัดสถานที่)	6	1.50
วิทยากรไม่คุ้นเคยกับโรงเรียนและนักเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
บริการรับ-ส่งวิทยากร	190	47.38
แนะนำโรงเรียนและนักเรียนแก่วิทยากร	115	28.68
แนะนำวิทยากรและการปฏิบัติตัวต่อวิทยากรให้นักเรียนทราบ	189	47.13
อื่น ๆ (ไม่ได้อำนวยความสะดวกใด ๆ)	42	10.47

จากตารางที่ 21 แสดงว่าในขณะที่วิทยากรกำลังสอน ครูส่วนมากได้ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกแก่วิทยากรโดยจัดเตรียมอุปกรณ์และวัสดุฝึกให้แก่วิทยากร ร้อยละ 62.59 ส่วนในกรณีวิทยากรไม่คุ้นเคยกับโรงเรียนและนักเรียน ครูได้อำนวยความสะดวกแก่วิทยากรโดย

บริการรับ-ส่งวิทยากร และ แนะนำวิทยากรและการปฏิบัติตัวต่อวิทยากรให้นักเรียนทราบใน
จำนวนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 47.38 และร้อยละ 47.13 ส่วนครูที่ไม่ได้อำนวยความสะดวก
ใด ๆ แก่วิทยากรมีจำนวนน้อย เพียงร้อยละ 10.47 เท่านั้น

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยากร สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

3.1 ปัญหาด้านครูผู้สอน

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของครูที่พบปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินการเชิญวิทยากรมาสอน
กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

ปัญหาในการดำเนินการเชิญวิทยากร (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
ไม่ทราบแหล่งที่จะเชิญวิทยากร	59	14.71
ไม่ทราบความสามารถของวิทยากร	68	16.96
วิทยากรอยู่ไกลและประสานงานยาก	87	21.70
ขั้นตอนการเชิญวิทยากรยุ่งยาก	88	21.95
ไม่มีเวลาศึกษาและวางแผนไว้ก่อน	143	35.66
ไม่สะดวกในการวัดเวลาสอนให้เหมาะสม	161	40.15
อื่น ๆ	13	3.24

จากตารางที่ 22 แสดงว่าปัญหาที่ครู ส่วนมากพบในการดำเนินการเชิญวิทยากรมา
สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ คือความไม่สะดวกในการจัดเวลาสอนให้เหมาะสมตามที่วิทยากร
ต้องการร้อยละ 40.15 และการไม่มีเวลาศึกษาและวางแผนไว้ก่อนร้อยละ 35.66 ส่วนปัญหา
ไม่ทราบแหล่งที่จะเชิญวิทยากร ครูพบน้อยเพียงร้อยละ 14.71

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
จำแนกตามขั้นตอนที่ครูไม่ได้ปฏิบัติ และสาเหตุที่ไม่ได้ปฏิบัติ

การปฏิบัติ	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
ขั้นตอนที่ครูไม่ได้ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
ตั้งคณะกรรมการคัดเลือกวิทยากร	261	65.09
ทำโครงการเสนอสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	202	50.37
ทำหนังสือเชิญวิทยากร	146	36.41
ประสานงานเรื่องวัน เวลาและวิธีสอนกับวิทยากร	31	7.73
เบิกค่าตอบแทนให้วิทยากร	200	49.88
ประเมินผลการปฏิบัติงานของวิทยากร	56	13.97
ทำรายงานการสอนของวิทยากรเสนอสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	186	46.38
ทำหนังสือขอบคุณวิทยากร	109	27.18
สาเหตุที่ไม่ได้ปฏิบัติ		
คุ้นเคยกับวิทยากรจึงเชิญด้วยวาจา	148	36.91
ไม่ต้องจ่ายเงินให้วิทยากรจึงไม่ต้องทำรายงานฯ	142	35.41
ไม่ได้เตรียมการไว้ล่วงหน้า	31	7.73
ไม่ทราบระเบียบการปฏิบัติ	11	2.74
เห็นว่าไม่มีความจำเป็น	62	15.46
มีเวลาน้อย	7	1.75

จากตารางที่ 23 แสดงว่าขั้นตอนที่ครูส่วนมากไม่ได้ปฏิบัติเมื่อเชิญวิทยากรมาสอนคือ การตั้งคณะกรรมการคัดเลือกวิทยากรร้อยละ 65.09 และการจัดทำโครงการเสนอสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอร้อยละ 50.37 ซึ่งสาเหตุที่ครูไม่ได้ปฏิบัติ เนื่องจากมีความ

คืนเคยกับวิทยากรจึง เชิดด้วยวาจาร้อยละ 36.91 และไม่ได้จ่ายเงินให้วิทยากรจึงไม่ต้องทำ
รายงานเสนอสำนักงานประถมศึกษาอำเภอตามระเบียบร้อยละ 35.41

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของครูที่แก้ปัญหาด้วยวิธีต่าง ๆ ในกรณีที่ไม่สามารถเชิญวิทยากร
มาสอนในเนื้อหาที่ไม่มีความรู้ ความชำนาญได้

วิธีการแก้ปัญหา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
ศึกษาหาความรู้และฝึกปฏิบัติจากเอกสารและใบงาน	276	68.83
จดสอนเนื้อหาอื่น โดยไปสอนเนื้อหาอื่นแทน	52	12.97
ไปศึกษากับผู้รู้ ผู้ชำนาญแล้วนำมาสอนนักเรียน	255	63.59
ให้นักเรียนไปค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดหรือแหล่งชุมชน	103	25.69
อื่น ๆ (ไม่เคยพบปัญหาดังกล่าวนี้)	5	1.25

จากตารางที่ 24 แสดงว่า ครูส่วนมากแก้ปัญหาในกรณีที่ไม่สามารถเชิญวิทยากร
มาสอนในเนื้อหาที่ไม่มีความรู้ ความชำนาญได้ โดยการไปศึกษาหาความรู้และฝึกปฏิบัติจาก เอกสาร
และใบงานร้อยละ 68.83 และไปศึกษากับผู้รู้ผู้ชำนาญแล้วนำมาสอนนักเรียนร้อยละ 63.59

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของครูที่จ่ายค่าตอบแทนให้แก่วิทยากร เมื่อเชิญมาสอนกลุ่มการ
งานและพื้นฐานอาชีพ

การจ่ายค่าตอบแทน	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
จ่ายเป็นเงินชั่วโมงละ 50 บาท	44	10.97
จ่ายเป็นเงินตามแต่จะเห็นสมควร	33	8.23
ไม่จ่ายเป็นเงินแต่ให้ เป็นสิ่งของ	103	25.69
จ่ายเป็นเงินเท่าที่ ได้รับจัดสรรจริง	65	16.21
ไม่ได้ให้ค่าตอบแทนใด ๆ แก่วิทยากร	146	36.41
อื่น ๆ (กล่าวขอบคุณและเลี้ยงรับรอง)	10	2.49

จากตารางที่ 25 แสดงว่าครูส่วนมากไม่ได้จ่ายค่าตอบแทนใด ๆ ให้แก่วิทยากร
ร้อยละ 36.41 ให้สิ่งของเป็นค่าตอบแทนแก่วิทยากรร้อยละ 25.69

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของครูที่พบปัญหาเมื่อต้อง เปิดค่าตอบแทนให้วิทยากรและไม่ได้
เปิดค่าตอบแทนให้วิทยากร

ปัญหาที่พบ	จำนวน	ร้อยละ
กรณีที่เปิดค่าตอบแทนให้วิทยากร (N=142)		
ครูต้องสำรองเงินจ่ายไปก่อน	52	36.62
การเปิดค่าตอบแทนยุ่งยากล่าช้า	70	49.30
การจัดทำและกรอกแบบฟอร์มไม่สะดวก	12	8.45
อื่น ๆ	8	5.63
กรณีไม่ได้ เปิดค่าตอบแทนให้วิทยากร (N=259)		
การเลี้ยงรับรองวิทยากร	85	32.82
เวลาว่างของวิทยากร	108	41.70
การติดต่อประสานงานกับวิทยากร	32	12.35
การรับ-ส่งวิทยากร	23	8.88
อื่น ๆ	11	4.25

จากตารางที่ 26 แสดงว่าในการเปิดค่าตอบแทนให้วิทยากร ครูส่วนมากเห็นว่า
มีปัญหาการเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้วิทยากรยุ่งยากล่าช้าร้อยละ 49.30 และครูต้องสำรองเงิน
จ่ายไปก่อนร้อยละ 36.62 ส่วนกรณีที่ไม่ได้เปิดค่าตอบแทนให้วิทยากร ครูส่วนมากมีปัญหาเกี่ยวกับ
เวลาว่างของวิทยากรไม่ตรงตามที่ครูต้องการร้อยละ 41.70 และการเลี้ยงรับรองวิทยากร
ร้อยละ 32.82

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
จำแนกตามเหตุผลสำคัญที่เชิญวิทยากร

เหตุผล	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
เงินในใบของเวลา	62	15.46
งบประมาณค่าใช้จ่าย	120	29.93
การสนับสนุนของผู้บริหาร	33	8.23
ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา	121	30.17
ข้อมูลเกี่ยวกับวิทยากรที่จะเชิญ	61	15.21
อื่น ๆ	4	1.00

จากตารางที่ 27 แสดงว่า เหตุผลสำคัญของครูเกี่ยวกับการเชิญวิทยากรมาสอน
กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพคือ ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา ร้อยละ 30.17 และงบประมาณ
ค่าใช้จ่าย ร้อยละ 29.93 ส่วนเหตุผลเกี่ยวกับการสนับสนุนของผู้บริหารมีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ
8.23 เท่านั้น

3.2 ปัญหาด้านวิทยาการ

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของครูที่พบปัญหาจากการเชิญวิทยากรท้องถิ่น และวิทยากรในโรงเรียนมาสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพ

ปัญหาที่พบ	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
การเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาสอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
วิทยากรไม่ให้ความร่วมมือ	15	3.74
วิทยากรไม่มีเวลาที่จะมาสอน	256	63.84
วิทยากรสอนไม่ตรงตามโครงการ	43	10.72
วิทยากรมาไม่ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้	105	26.18
นักเรียนไม่เชื่อถือวิทยากร	25	6.23
ผู้บริหารหรือครูไม่เชื่อถือวิทยากร	9	2.24
อื่น ๆ (ไม่มีปัญหา)	40	9.98
การเชิญวิทยากรในโรงเรียนมาสอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
วิทยากรไม่ให้ความร่วมมือ	20	4.99
วิทยากรสอนไม่ตรงตามโครงการสอน	22	5.49
วิทยากรเข้าสอนไม่ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้	76	18.95
การสับเปลี่ยนเวลาและชั่วโมงสอน	316	78.80
ผู้บริหารหรือครูไม่สนับสนุน	11	2.74
นักเรียนไม่เคารพไม่เชื่อถือวิทยากร	10	2.49
อื่น ๆ (ไม่มีปัญหา)	48	11.97

จากตารางที่ 28 แสดงว่า ปัญหาสำคัญที่ครูพบบ่อยในการเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาสอนคือ การที่วิทยากรไม่มีเวลาว่างพอที่จะมาสอนร้อยละ 68.84 ส่วนปัญหาผู้บริหารหรือครูไม่เชื่อถือวิทยากร และวิทยากรไม่ให้ความร่วมมือ เป็นปัญหาน้อยเพียงร้อยละ 2.24 และร้อยละ 3.74 ตามลำดับเท่านั้น

ส่วนการเชิญวิทยากรในโรงเรียนมาสอน ปัญหาที่ครูพบ ได้แก่ การสับเปลี่ยนเวลาและชั่วโมงสอนร้อยละ 78.80 ส่วนปัญหานักเรียนไม่เคารพไม่เชื่อถือวิทยากร และปัญหาผู้บริหารหรือครูไม่สนับสนุน เป็นปัญหาน้อยเพียงร้อยละ 2.49 และร้อยละ 2.74 เท่านั้น

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของครูที่ป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

การป้องกันและแก้ปัญหาของครู	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
วิทยากรสอนไม่ตรงตามเนื้อหาหรือโครงการสอน		
ปรึกษานัดแนะกับวิทยากรก่อนทำการสอนจริง	202	50.37
ให้นักเรียนตั้งคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อถามวิทยากร	74	18.45
ช่วยวิทยากรบรรยายหรือสรุปในขณะที่วิทยากรสอนหรือสาธิต	120	29.93
อื่น ๆ (ไม่มีวิธีป้องกันหรือแก้ปัญหาใด ๆ)	5	1.25
วิทยากรสอนได้ไม่ดีเท่าที่ควรหรือไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย		
ครูสอนเองเท่าที่สามารถจะสอนได้	231	59.61
วางแผนปรับวิธีการสอนให้วิทยากรใหม่	112	27.93
เชิญวิทยากรท่านอื่นมาสอนเนื้อหาอื่น ๆ ซ้ำอีก	32	7.98
อื่น ๆ (ไม่มีวิธีป้องกันหรือแก้ปัญหาใด ๆ)	26	6.48

จากตารางที่ 29 แสดงว่าครูมีวิธีการแก้ปัญหาในกรณีที่วิทยากรสอนไม่ตรงตามเนื้อหาหรือโครงการสอน โดยส่วนมากได้ปรึกษา นัดแนะกับวิทยากรก่อนทำการสอนจริง ร้อยละ 50.37 ส่วนในกรณีที่วิทยากร สอนได้ไม่ดีเท่าที่ควรหรือสอนไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย ครูได้แก้ปัญหา โดยการสอนเองเท่าที่สามารถจะสอนได้ในภายหลัง ร้อยละ 57.61

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของรายการที่ครูเห็นว่าควรปรับปรุงหลังการสอนของวิทยากร

รายการที่ควรต้องปรับปรุง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
ความสนใจของนักเรียน	68	16.96
ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้	142	35.41
ความรู้ในเนื้อหาที่นักเรียนควรรู้	126	31.42
ความเหมาะสมของกิจกรรมกับหลักสูตร	82	20.45
ความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดประสงค์	90	22.44
อื่น ๆ (ไม่มีสิ่งใดต้องปรับปรุง)	17	4.24

จากตารางที่ 30 แสดงว่า สิ่งที่ครูส่วนมากเห็นว่าควรจะต้องปรับปรุงหลังการสอนของวิทยากรคือ ความเหมาะสมของเวลาที่วิทยากรใช้สอน ร้อยละ 35.41 และความรู้ในเนื้อหาที่นักเรียนควรรู้ ร้อยละ 31.42 ส่วนรายการอื่น ๆ (ไม่มีสิ่งใดต้องปรับปรุง) มีจำนวนน้อย เพียงร้อยละ 4.24 เท่านั้น

3.3 ปัญหาด้านภาวะบริหาร

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่พบปัญหาจากการเชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ

ปัญหา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
ตั้งคณะกรรมการคัดเลือกวิทยากร	28	6.98
ติดต่อประสานงานกับวิทยากร	105	26.18
จัดทำโครงการเสนอสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	117	29.18
วัสดุ อุปกรณ์ในการฝึกไม่เพียงพอ	218	54.36
การเบิกจ่ายค่าตอบแทนมีขั้นตอนยุ่งยาก	147	36.66
ผู้บริหารไม่สนับสนุนให้เชิญวิทยากร	17	4.24
งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับที่ขอไป	107	26.68

จากตารางที่ 31 แสดงว่าปัญหาสำคัญที่โรงเรียนส่วนมากพบในการเชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพคือ วัสดุ อุปกรณ์ในการฝึกไม่เพียงพอร้อยละ 54.36 และการเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้วิทยากรมีขั้นตอนยุ่งยากร้อยละ 36.66

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกรณีทั้งปวง
ค่าตอบแทนวิทยากรไม่พอ

การแก้ปัญหของโรงเรียน	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
งดการเชิญวิทยากร	34	8.48
ลดเนื้อหาที่ต้องเชิญวิทยากรลง	13	3.24
ลดจำนวนชั่วโมงที่ต้องเชิญวิทยากรลง	78	19.45
เน้นการเชิญวิทยากรที่ไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทน	147	36.66
ส่งครูไปฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญ	94	23.44
เฉลี่ยค่าตอบแทนให้วิทยากรเท่าที่ได้รับจัดสรรจริง	35	8.73

จากตารางที่ 32 แสดงว่าโรงเรียนส่วนมากแก้ปัญหานกรณีทั้งปวง
ค่าตอบแทนวิทยากรไม่เพียงพอ โดยเน้นการเชิญวิทยากรที่ไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทนให้มากขึ้นร้อยละ
36.66 และส่งครูไปฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญร้อยละ 23.44

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของครูที่ต้องการให้โรงเรียนช่วยเมื่อเชิญวิทยากรมาสอน และสภาพที่โรงเรียนได้ช่วยเหลือจริง

การสนับสนุนช่วยเหลือ	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
ความช่วยเหลือที่ครูต้องการ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
คัดเลือกวิทยากรให้	87	21.70
บริการรับ-ส่งวิทยากร	158	39.40
ติดต่อประสานงานกับวิทยากร	204	50.87
เบิกจ่ายค่าตอบแทนให้วิทยากรตามระเบียบ	266	66.33
จัดทำเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายเงินให้วิทยากร	156	38.90
อื่น ๆ	4	1.00
สภาพที่โรงเรียนช่วยเหลือจริง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
คัดเลือกวิทยากรให้	51	12.72
บริการรับ-ส่งวิทยากร	134	33.42
ติดต่อประสานงานกับวิทยากร	126	31.42
เบิกจ่ายค่าตอบแทนให้วิทยากรตามระเบียบ	117	29.18
จัดทำเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายเงินให้วิทยากร	83	20.70
ไม่ได้ช่วยเหลือสนับสนุนใด ๆ	90	22.44
อื่น ๆ	2	0.50

จากตารางที่ 33 แสดงว่าครูส่วนมากต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือ เมื่อเชิญวิทยากรมาสอนในเรื่อง การเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้วิทยากรตามระเบียบร้อยละ 66.33 และการติดต่อประสานงานกับวิทยากรร้อยละ 50.87 ส่วนสภาพที่โรงเรียนช่วยเหลือจริง ได้แก่ การบริการรับส่งวิทยากรร้อยละ 33.42 และการติดต่อประสานงานกับวิทยากรร้อยละ 31.42

ตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับระดับความเป็นอุปสรรคของ
ระเบียบการเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้วิทยากรที่เข็ดมาสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐาน
อาชีพ

ระดับความเป็นอุปสรรค	จำนวน (N=401)	ร้อยละ
มากที่สุด	55	13.72
มาก	153	38.15
ปานกลาง	127	31.67
น้อย	52	12.97
น้อยที่สุด	14	3.49

จากตารางที่ 34 แสดงว่า ครูส่วนมากเห็นว่าระเบียบการเบิกจ่ายค่าตอบแทน
ให้วิทยากรที่เข็ดมาสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเป็นอุปสรรค อยู่ในระดับมากร้อยละ 38.15
และระดับปานกลางร้อยละ 31.67 ส่วนครูที่มีความเห็นว่าเป็นอุปสรรคอยู่ในระดับน้อยที่สุด มี
จำนวนน้อยเพียงร้อยละ 3.49 เท่านั้น

สรุป การสัมภาษณ์ครูหัวหน้ากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนที่มีครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพที่ได้รับการคัดเลือกเป็นครูดีเด่นระดับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

1. สภาพทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์ ส่วนมากเป็นชาย อายุระหว่าง 31-35 ปี มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ 5 ปีขึ้นไป เป็นครูสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ที่รับผิดชอบสอนคืองานเกษตร งานประดิษฐ์และงานช่าง

2. สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

สภาพทางการบริหาร ครูหัวหน้ากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ มีความเห็นเกี่ยวกับสภาพทางการบริหารในประเศ เด่นต่อไปว่ามีความเหมาะสมหรือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดคือผู้บริหารมีทัศนคติที่ดีต่อกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ การสนับสนุนด้านงบประมาณ การจัดหาห้องเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์ให้บุคคลในท้องถิ่นเข้าใจต่อการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ประเด็นที่ครูเห็นว่ามีความเหมาะสมหรือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ การสนับสนุนให้ครูเพิ่มพูนความรู้โดยการส่งไปดูงานหรืออบรม การสนับสนุนร่วมมือของครูในโรงเรียนต่อการเรียนการสอน ครูมีความรู้ความสามารถในการสอนงานบ้านงานเกษตร งานประดิษฐ์และงานช่าง และความเหมาะสมของสถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอนงานบ้าน

สภาพการจัดการเรียนการสอน ครูหัวหน้ากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมีความเห็นในประเศ เด่นต่อไปว่า มีความเหมาะสมหรือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ครูได้ศึกษากำหนดการสอนและมีการวางแผนการสอน การสอนเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น นักเรียนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติจริง นักเรียนมีความรู้ที่เรียนไปแล้วไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ครูมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการวัดและประเมินผล ครูได้มีการประสานงานกับผู้บริหารและคณะครูในเรื่องการเรียนการสอน ส่วนความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมหรือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เอกสารประกอบการสอนมีเพียงพอและนำมาใช้ได้สะดวก วัสดุอุปกรณ์ในการสอนมีเพียงพอและอยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ดี การได้นำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ การเลือกวิธีสอนได้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน การใช้วิธีสอนอื่น ๆ นอกจากที่ระบุไว้ในคู่มือครู การจัดกิจกรรมเสริมเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้ว นำผลการประเมินไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน และการได้จัดแสดงผลงานของนักเรียนในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

3. สภาพการใช้วิทยากรสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

ครูหัวหน้ากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ส่วนมากเห็นว่าการเชิญวิทยากรมาสอนมีความจำเป็นมากที่สุด เพราะนักเรียนและครูจะได้รับความรู้ประสบการณ์ตรงจากวิทยากร ซึ่งส่วนมากจะเชิญวิทยากรมาสอนทั้งที่เป็นวิทยากรในโรงเรียนและวิทยากรท้องถิ่น มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ไม่ได้เชิญวิทยากรมาสอน เนื่องจากสามารถสอนเองได้ นอกจากนี้ยังพบว่า ครูเชิญวิทยากรมาสอนในงานและแขนงงานเกษตรมากที่สุด เนื้อหาที่สอนได้แก่เรื่อง การขยายพันธุ์พืช การทำปุ๋ยหมัก และการปลูกผักสวนครัว วิทยากรที่เชิญได้แก่ เกษตรตำบล เกษตรอำเภอ ช่างนา และชาวสวน จำนวนชั่วโมงที่วิทยากรสอนประมาณ 2-10 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา สาเหตุที่เชิญวิทยากรมาสอน เพราะต้องการให้นักเรียนได้รับความรู้ประสบการณ์ตรงจากวิทยากร และวิธีสอนที่วิทยากรใช้คือ ให้นำทดลองปฏิบัติจริงและการสาธิต

ผลที่เกิดจากการเชิญวิทยากรมาสอน ทำให้นักเรียนได้นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง รวมทั้งมีความกระตือรือร้นตั้งใจเรียนมากขึ้น มีผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และนักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังทำให้ครูได้รับความรู้ เทคนิควิธีการ ขั้นตอนการผลิตผลงานเพิ่มขึ้นจากวิทยากร มีผลให้ครูจัดการเรียนการสอนได้ดีขึ้นในระดับมาก ส่วนผลเสียจากการเชิญวิทยากรมาสอนนั้น ครูส่วนมากเห็นว่าไม่น่าจะมีผลเสียใด ๆ

รูปแบบการทำงานร่วมกันระหว่างครูกับวิทยากร ครูส่วนมากเชิญวิทยากรมาสอนในขั้นการสาธิตและการฝึกปฏิบัติจริง โดยครูและวิทยากรได้ปฏิบัติงานร่วมกันทุกขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน ครูได้ประสานงานกับวิทยากรในเรื่องการนัดหมายวัน เวลา สถานที่ รวมทั้งแจ้ง เรื่องและเนื้อหาที่จะต้องสอนให้วิทยากรทราบ หลังจากวิทยากรสอนแล้ว ครูได้ติดตามผลการสอนของวิทยากร และแจ้งให้วิทยากรทราบตามสมควร

ปัญหาและอุปสรรคในการเชิญวิทยากรมาสอน ครูส่วนมากไม่มีเวลาศึกษาและวางแผน การเชิญวิทยากรไว้ก่อน รวมทั้งไม่ได้ดำเนินการเชิญวิทยากรตามระเบียบขั้นตอนของทางราชการ เนื่องจากครูมีความคุ้นเคยกับวิทยากรต้องการความสะดวกรวดเร็ว ปัญหาที่พบคือการเบิกเงินค่าตอบแทนให้แก่วิทยากร ดังนั้นจึงเชิญวิทยากรโดยไม่เบิกค่าตอบแทน และเมื่อไม่สามารถเชิญวิทยากรมาสอนได้ ครูก็แก้ปัญหาโดยการไปศึกษาจากผู้รู้ ผู้ชำนาญ แล้วนำมาสอนนักเรียนเอง นอกจากนี้ยังพบปัญหาวิทยากรไม่ค่อยมีเวลามาสอน และครูจะเชิญวิทยากรมาสอนไม่ค่อยซ้ำกัน เนื่องจากวิทยากรแต่ละคนมีความสามารถความชำนาญต่างกัน และเชิญมาสอนในเนื้อหาที่ต่างกัน